

Обережно - кліщі !

Майже всі, кому доводилося бути тривалий час в лісі, неодноразово знаходили у себе або у своїх близьких на тілі маленьких комах – кліщів, яких дуже важко видалити зі шкіри. Слід нагадати, що саме ці комахи – іксодові кліщі- і є резервуаром та поширювачем інфекційних захворювань, зокрема хвороби Лайма.

Нині вона означає групу етіологічно самостійних захворювань – бореліози. Кожне з них має чіткі характеристики, тому і хвороби, які вони викликають - різноманітні. Так, встановлено, що артрити викликають борелії Бургдорфера, менінгорадікуліти – борелії Гаріні, акродерматити – борелії Афзелія.

На території нашої країни виявлені всі 3 патогенні (заразні) для людини борелії. Їх резервуаром є близько 200 різних видів ссавців та птахів. Це: руда полівка, жовтогорла, лісова та польова миші. Крім перелічених видів дрібних ссавців, ймовірним резервуаром можуть служити і домашні тварини – велика і мала рогата худоба, собаки, коти.

В організм людини борелії потрапляють зі слиною кліща під час присмоктування. На шкірі в цьому місці може виникнути ерітема – почервоніння. З током лімфи і крові збудник потрапляє у внутрішні органи, суглоби, центральну нервову систему.

Хвороба Лайма – захворювання складне , при якому уражаются різні органи: шкіра, очі, селезінка, печінка, нервова і серцево-судинна системи, опорно-руховий апарат та ін.

Укуси кліщів загрожують людині зараженням і кліщовим вірусним енцефалітом, який починається з головного болю, гарячки, нудоти, рвоти та порушення сну. При цьому захворюванні переважно вражається центральна нервова система, що може привести до інвалідності, а в окремих випадках і до летальних наслідків. Вірус зберігається в організмі іксодового кліща, який нападає прямо із землі, високої трави та кущів. Заразитися можна не лише під час кровоссання кліща, але також якщо випадково його розчавити або розчесати місце укусу.

Що робити щоб не допустити укусу кліща?

1. Для прогулянок на природі покривайте голову головний убором і одягайте світлий однотонний одяг з довгими рукавами, який щільно прилягає до тіла – аби легше було помітити кліщів.
2. Кожні 2 години прогулянки оглядайте себе і своїх супутників, аби виявити кліщів. Повторіть огляд вдома. Особливо ретельно обстежте ділянки тіла, покриті волоссям.

3. Місце для привалів на природі звільніть від сухої трави, гілок, хмизу в радіусі 20 -25 м.
4. Повернувшись додому, відразу змініть і ретельно огляньте одяг, виперіть та випрасуйте його. Найчастіше кліщі чіпляються до одягу людини, тому можуть присмоктуватися не лише під час перебування на природі, а й згодом, перекочувавши із одягу.
5. Використовуйте для захисту від кліщів спеціальні ефективні засоби, найчастіше це – аерозолі, які відлякують кліщів.

Що робити, якщо кліщ присмоктався?

1. Якщо Ви виявили кліща на шкірі, негайно зверніться до найближчого травмпункту. Якщо це неможливо, видаліть його самостійно: змастіть кліща олією (але не заливайте, щоб не задихнувся), повільно витягніть разом з хоботком, розхитуючи його пальцями, обгорнутими марлевою серветкою, пінцетом чи петлею з нитки, яку слід закріпити між хоботком кліща та шкірою людини.
2. Після видалення кліща змастіть ранку розчином йоду або спиртом. Якщо хоботок залишився, його видаляють стерильною голкою.
3. Після видалення ретельно вимийте руки з милом, а кліща спаліть.
4. Протягом 2-х тижнів щоденно замірюйте температуру тіла, а в разі її підвищення чи виникнення почервоніння на шкірі зверніться до лікаря!

За даними американських інфекціоністів, якщо кліща видалити протягом доби то можна урятуватися від хвороби Лайма. Важливе значення має і своєчасне звернення до медичного працівника при появі на тілі мігруючої еритеми від укусу кліща, незалежно від самопочуття пацієнта. Своєчасно проведене лікування за відповідними схемами може попередити розвиток захворювання.